

Література.

1. Галузева програма розвитку молочного скотарства України до 2015 року, затверджена спільним наказом Мінагрополітики і УААН від 10.12.2007 р. № 886
2. Івану Р.А., Дусановський С.А., Білан Є.М. Аграрна економіка і ринок / Р.А Іванух, С.А. Дусановський, Є.М. Білан - Тернопіль: "Збруч", 2003. – 305 с.
3. Маслак О. Скотарство України: реалії сьогодення / О. Маслак // Агробізнес сьогодні [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.agrobusiness.com.ua/component/content/article/878.html?ed=55>
4. Маслак О. Стабільність ринку молока – основа продовольчої безпеки / О. Маслак // Пропозиція. – 2011. - №2.

ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРОХОЛДИНГІВ НА РИНКУ М'ЯСА КУРЯТИНИ

*Ніценко В.С., к.е.н., доцент,
Одеський державний аграрний університет*

Продукція птахівництва, останніми роками, набирає все більших обертів. Тобто з кожним роком реалізація даного виду продукції зростає, порівняно з іншими видами продукції тваринництва (м'ясо ВРХ, свиней, овець, кіз та ін.). Пріоритетне місце в продукції птахівництва належить м'ясу і субпродуктам курятини та курячим яйцям.

Зростання ж попиту на дані види продукції зумовлену зміною споживчого кошику населення країни.

Вітчизняний ринок демонструє стабільність курсу на консолідацію і зміцнення позицій компаній, які формують провідний ешелон його виробників. В Україні близько 84% національного обсягу м'ясопродуктів виробляються 35 підприємствами – їх кількість становить близько 16 % від загального числа всіх виробників, що працюють на ринку до цього моменту. Незважаючи на скорочення загальної кількості операторів загальні обсяги виробленої продукції продовжують рости – як і кількість нових компаній, що з'явилися на ринку (у 2010 р. близько 5 % від загального складу працюючих компаній становили новачки) [1].

Загальне поголів'я птиці всіх видів на 01.01.2011 р. зросло на 6,5 % (на 12,4 млн. голів), у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 10,2 % (на 10,2 млн. голів), у господарствах населення – на 2,4 % (на 2,2 млн. голів).

Майже 97 % птиці всіх видів утримувались на підприємствах із чисельністю понад 50 тис. голів (191 підприємство, або 26 %).

У структурі виробництва м'яса сільськогосподарськими підприємствами найбільшою була питома вага м'яса птиці всіх видів – 68,1 % загального обсягу. На підприємствах аграрного сектору за 2009 р. вироблено 773 тис. т м'яса бройлерів і зменшилося на 8% у 2010 р., порівняно з попередні роком.

У 2010 р. в аграрних підприємствах (без врахування дотацій та доплат) відчутно зменшилася збитковість виробництва птиці на м'ясо, яка становила мінус 0,5 % проти мінус 22,5 % у 2009 р.

У загальному обсязі закупленої переробними підприємствами худоби та птиці 66,8 % (342,4 тис. т) припадало на сільськогосподарські підприємства. Крім того, переробними підприємствами (в т.ч. птахофабриками) використано для переробки 894,3 тис. т власно вирощеної худоби та птиці (на 36 % більше, ніж у 2009 р.).

Розвиток ринку м'яса курятини характеризується зосередженням великих гравців, що мають замкнений цикл виробництва. До останніх належать агрохолдинги, серед яких виділяються: ПАТ «Миронівський хлібопродукт», ТОВ «Комплекс Агромарс», ЗАТ «Птахокомбінат «Дніпровський», ТОВ «Агро-Овен», ТОВ «Рубі Роз Агрікол Ко., ЛТД» (табл. 1).

Таблиця 1

Структура найбільших виробників м'яса курятини України по результатам 2005-2009 р.*

Підприємство	Структура виробників м'яса курятини, %	
	2005 р.	2009 р.
ПАТ «Миронівський хлібопродукт»	41,0	42,0
ТОВ «Комплекс Агромарс»	22,0	16,0
ЗАТ «Птахокомбінат «Дніпровський»	8,0	7,0
ТОВ «Агро-овен»	-	5,0
ТОВ «Рубі Роз Агрікол Ко ЛТД»	8,0	3,5
ТОВ «Курганський бройлер»	5,0	-
Інші	16,0	26,5
Разом	100,0	100,0

* Джерело: дослідження автора

ПАТ «Міронівський хлібопродукт» є найбільшим промисловим виробником м'яса курятини в Україні, в структуру якого входять: 3 птахофабрики з розведення курчат-бройлерів, 3 птахоферми, 2 фабрики напівфабрикатів швидкого приготування, 6 комбікормових підприємств, 11 розподільних центрів і власний парк вантажівок-рефрижераторів (500 вантажівок з рефрижераторами), 2600 фірмових франчайзингових центри. Потужності агропромислової групи розташовані в 7 регіонах країни (Івано-Франківська, Черкаська, Дніпропетровська, Херсонська, Донецька, АР Крим, Київська). Виробнича потужність птахоферм – 360 тис. т курятини в рік. Виробництво напівфабрикатів на власних заводах – 21 тис. т в рік. У 2010 році виробив близько 50 % промислової курятини. Можливості компанії дозволяють щотижня виробувати більше 3,6 млн бройлерів для подальшого виробництва близько 29 тис. т м'яса птиці на місяць.

Компанія «Міронівський хлібопродукт» перша в Україні, яка розмістила свої акції на майданчику Лондонської фондової біржі. У 2008 році продала в Лондоні в рамках IPO близько 19,4 % своїх акцій за 323 млн. дол., після чого інвесторам були продані ще близько 3% акцій. У 2010 р. компанія залучила ще 165 млн. дол. в ході вторинного публічного розміщення акцій на Лондонській фондовій біржі.

Агрохолдинг «Міронівський хлібопродукт» має намір 2011 року інвестувати у свій розвиток близько 320 млн. дол., що на 43,5 % більше, ніж минулого 2010 року.

Міронівський хлібопродукт в 2010 р. збільшив чистий прибуток на 34,7 % – до 215,45 млн. дол. Його доходи зросли на 32,8 % – до 944,21 млн. дол.

До структури ТОВ «Комплекс Агромарс» входять: 2 комбікормові заводи, 10 племінних ферм, 4 інкубатори, 40 бройлерних ферм, 2 цехи по забою та переробці м'яса.

У 2006 р. ТОВ «Комплекс Агромарс» придбало контрольний пакет акцій ТОВ «Курганський бройлер». Загальна вартість контракту – не перевищує 30 млн дол.

У 2010 р. ТОВ збільшило випуск продукції на 2,4 %, в 2009 р. – на 4,3 %, в 2008 р. – на 14,5 %.

За підсумками 2010 р. частка компанії в загальному обсязі виробництва в Україні склала 15,4 %. Обсяг виробництва м'яса

бройлерів в 2010 р. – 147,7 тис. т.

З метою покриття додаткових витрат (зростання ціни на газ, електроенергію, комбікорми і т.д.) виробники вимушені підвищувати вартість реалізованої продукції. На що Антимонопольний комітет України висунув офіційні вимоги до 10 найбільших виробників і постачальників охолодженого м'яса птиці привести оптово-відпускні ціни на продукцію до економічно обґрунтованого рівня і не допускати їх безпідставного підвищення.

Відповідних заходів мають вжити: ВАТ «Миронівський хлібопродукт» (Київ), ТОВ «Комплекс «Агромарс» (Київська обл.), ЗАТ «Птахокомбінат «Дніпровський» (Дніпропетровська обл.), ТОВ «Руби Роз Агрікол КО, ЛТД» (Київська обл.), ТОВ «Курганний бройлер» (Харківська обл.), ВАТ «Володимир-Волинська птахофабрика» (Волинська обл.), ТОВ СФ «Агроукрптаха» (Луганськ), ЗАТ «Ландгут Бройлер» (Донецька обл.), ТОВ «Виробничо-комерційна фірма «Варго» (Івано-Франківська обл.) і ТОВ «Птахокомплекс «Губін» (Луцьк).

За результатами моніторингу оптово-відпускних цін найбільших виробників охолодженого м'яса птиці зафіксовано, що з серпня по вересень 2011 р. зростання мінімальних цін становило від 4,08 % до 13,11 %, максимальних – від 4,19 % до 10,97 % [2].

З проведеного аналізу ринку продукції м'яса курятини можна зробити наступні висновки: концентрація виробництва м'яса курятини в найбільших виробниках буде продовжуватися і надалі; зростання ціни на курятину буде синхронним росту цін на інші види м'яса (яловичини, свинини, тощо); можливі операції по злиттю і поглинанню фірм-конкурентів; вихід на міжнародний ринок капіталів інших учасників ринку (крім ПАТ «Миронівський хлібопродукт»); зростання експортного потенціалу галузі.

Література.

1. Складчиков В. Рынок мяса Украины / В.Складчиков // Мир продуктов. – 2011. – № 5 (74).

2. АМК вимагає від 10 виробників знизити ціну на курятину // Інформаційне агентство УНІАН. – Режим доступу: <http://www.unian.net>.